

BÁO CÁO CHUYÊN ĐỀ

**Công tác bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học trên
địa bàn tỉnh Khánh Hòa**

**Một số vấn đề về quản lý, khai thác và chia sẻ thông
tin dữ liệu về Bảo tồn thiên nhiên và Đa dạng sinh học**

Nội dung trình bày

1. Thông tin chung, tóm tắt về chức năng, nhiệm vụ được giao về bảo tồn thiên nhiên, đa dạng sinh học của Sở Nông nghiệp và Môi trường.
2. Công tác quản lý nhà nước và tình hình triển khai các chương trình, dự án, nhiệm vụ có liên quan về bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học trên địa bàn tỉnh.
3. Hiện trạng thông tin, dữ liệu liên quan đến bảo tồn thiên nhiên, đa dạng sinh học của tỉnh và các hình thức quản lý, lưu trữ, khai thác, chia sẻ, cung cấp thông tin.
4. Khó khăn, vướng mắc hiện nay, kiến nghị, đề xuất (pháp lý, kinh phí, nguồn lực, cơ chế, chính sách và sự phối hợp với các đơn vị có liên quan, kiến nghị với cấp Trung ương...).
5. Một số kế hoạch, định hướng trong thời gian tiếp theo.
6. Kết luận.

- ✓ Sau sắp xếp đơn vị hành chính, tỉnh Khánh Hòa mới được thành lập từ việc sáp nhập tỉnh Khánh Hòa cũ và tỉnh Ninh Thuận cũ, với 65 đơn vị hành chính (gồm: 48 xã, 16 phường và 01 đặc khu).
- ✓ Với vị trí chiến lược nối liền duyên hải Nam Trung Bộ và Tây Nguyên, tỉnh Khánh Hòa đang hướng tới mục tiêu trở thành một trung tâm kinh tế – du lịch hàng đầu khu vực. Các kế hoạch, quy hoạch đến năm 2030, tầm nhìn 2050 đã được xây dựng để khai thác tối đa tiềm năng của tỉnh, đồng thời đảm bảo phát triển bền vững.
- ✓ Theo đó, lĩnh vực BTTN và ĐDSH cũng từng bước được tỉnh quan tâm và tạo điều kiện phát huy tiềm năng, thế mạnh và thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về BTTN và ĐDSH tại địa phương.

1. Thông tin chung, tóm tắt về chức năng, nhiệm vụ được giao về bảo tồn thiên nhiên, đa dạng sinh học của Sở Nông nghiệp và Môi trường

Ngày 15/7/2025, UBND tỉnh Khánh Hòa đã ban hành Quyết định số 03/2025/QĐ-UBND Quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh Khánh Hòa; theo đó, đối với lĩnh vực BTTN&ĐDSH, Sở được giao nhiệm vụ:

- ❖ Tham mưu, giúp UBND tỉnh tổ chức thực hiện quản lý nhà nước về đa dạng sinh học, bảo tồn và sử dụng bền vững các vùng đất ngập nước trên địa bàn; điều tra, thống kê, kiểm kê, đánh giá hiện trạng đa dạng sinh học, xác lập chế độ phát triển bền vững hệ sinh thái tự nhiên theo quy định; tổ chức điều tra để lập Danh mục loài ngoại lai xâm hại trên địa bàn; tổ chức kiểm tra, đánh giá khả năng xâm nhập của loài ngoại lai từ bên ngoài để có biện pháp phòng ngừa, kiểm soát; điều tra, xác định khu vực phân bố, lập kế hoạch cô lập và diệt trừ loài thuộc Danh mục loài ngoại lai xâm hại tại địa phương; công khai Danh mục loài ngoại lai xâm hại, thông tin về khu vực phân bố, mức độ xâm hại của loài ngoại lai xâm hại theo quy định;
- ❖ Trình Chủ tịch UBND tỉnh quyết định thành lập khu bảo tồn cấp quốc gia có toàn bộ diện tích thuộc địa bàn; quyết định thành lập khu bảo tồn đất ngập nước cấp quốc gia có toàn bộ diện tích thuộc địa bàn; công nhận di sản thiên nhiên cấp quốc gia có toàn bộ diện tích thuộc địa bàn; quy chế phối hợp quản lý vùng đất ngập nước quan trọng nằm ngoài khu bảo tồn trên địa bàn;

-
- ❖ Tổ chức điều tra, đánh giá, lập danh mục, dự án thành lập các khu bảo tồn thiên nhiên cấp tỉnh, hành lang đa dạng sinh học, khu vực đa dạng sinh học cao, vùng đất ngập nước quan trọng, cảnh quan sinh thái quan trọng, cơ sở bảo tồn đa dạng sinh học theo quy hoạch đã được phê duyệt và theo quy định của pháp luật; bảo tồn loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, bảo tồn nguồn gen các loài bản địa, loài có giá trị tại địa phương; quản lý, giám sát hoạt động tiếp cận nguồn gen và tri thức truyền thống gắn với nguồn gen theo quy định của pháp luật; kiểm soát các loài sinh vật ngoại lai xâm hại, sinh vật biến đổi gen và sản phẩm, hàng hóa có nguồn gốc từ sinh vật biến đổi gen; tổ chức thực hiện việc chi trả dịch vụ môi trường liên quan đến đa dạng sinh học cấp tỉnh; quy chế phối hợp quản lý vùng đất ngập nước quan trọng nằm ngoài khu bảo tồn trên địa bàn; lập hồ sơ đề cử công nhận và thực hiện chế độ quản lý các danh hiệu quốc tế về bảo tồn (khu Ramsar, vườn di sản của ASEAN, khu Dự trữ sinh quyển thế giới); tổ chức kiểm kê, quan trắc, lập báo cáo đa dạng sinh học, xây dựng và vận hành cơ sở dữ liệu về đa dạng sinh học;

-
- ❖ Tổ chức điều tra, đánh giá hiện trạng đa dạng sinh học nơi dự kiến thành lập khu bảo tồn và lập dự án thành lập khu bảo tồn cấp quốc gia có toàn bộ diện tích thuộc địa bàn quản lý; lấy ý kiến cộng đồng dân cư sinh sống hợp pháp trong khu vực dự kiến thành lập khu bảo tồn hoặc tiếp giáp với khu bảo tồn; điều tra, đánh giá khu vực dự kiến xác lập di sản thiên nhiên khác; xây dựng dự án xác lập di sản thiên nhiên, tổ chức lấy ý kiến và tham vấn cộng đồng, hoàn thiện hồ sơ dự án xác lập di sản thiên nhiên; điều tra, đánh giá hiện trạng đa dạng sinh học, môi trường, kinh tế, văn hóa và xã hội vùng đất ngập nước dự kiến thành lập khu bảo tồn đất ngập nước cấp quốc gia; lập dự án thành lập khu bảo tồn đất ngập nước cấp quốc gia; lấy ý kiến của cộng đồng dân cư sinh sống hợp pháp trong hoặc tiếp giáp với vùng đất ngập nước nơi dự kiến thành lập khu bảo tồn đất ngập nước cấp quốc gia; lập hồ sơ đề nghị thành lập khu bảo tồn đất ngập nước cấp quốc gia.

**2. Công tác quản lý nhà nước và
tình tình triển khai các chương
trình, dự án, nhiệm vụ có liên
quan về bảo tồn thiên nhiên và đa
dạng sinh học trên địa bàn tỉnh**

Khu vực Bắc Khánh Hòa *(thuộc tỉnh Khánh Hòa trước đây)*

❖ **Khu vực Bắc Khánh Hòa hiện có 02 Khu bảo tồn:**

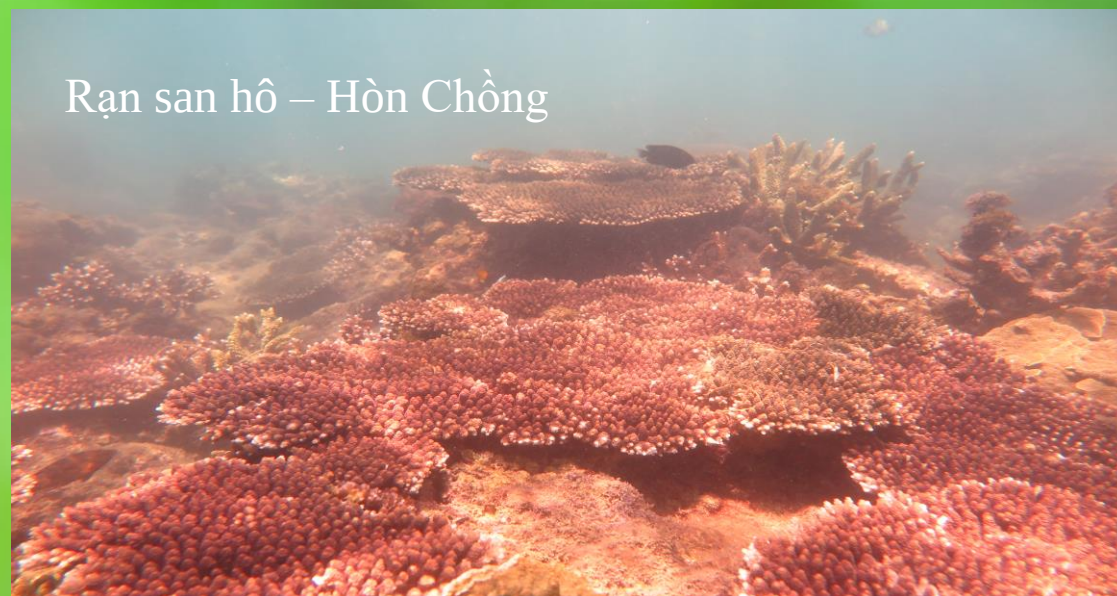
✓ **Khu bảo tồn vịnh Nha Trang:**

Danh lam thắng cảnh vịnh Nha Trang được Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) công nhận tại Quyết định số 14/2005/QĐ-BVHTT ngày 25/3/2005; Đồng thời, vịnh Nha Trang cũng được công nhận là khu bảo tồn biển, được UBND tỉnh Khánh Hòa ban hành quy chế quản lý tại Quyết định số 3363/QĐ-UBND ngày 09/12/2014. KBT vịnh Nha Trang với diện tích 24.965 ha, được xem là một trong những nơi có hệ sinh thái rạn san hô có tính đa dạng cao và có giá trị về mặt sinh học, kinh tế quan trọng.

Cá Khoang cổ - Hòn Mun

Thực hiện Quyết định 1615/QĐ-UBND ngày 03/7/2020 của UBND tỉnh Khánh Hòa về việc ban hành Quy chế phối hợp trong công tác quản lý các hoạt động trên vịnh Nha Trang; hàng năm Ban quản lý vịnh đã phối hợp với các cơ quan, đơn vị chức năng thực hiện tuyên truyền, phổ biến, giáo dục ý thức đối với các tổ chức, cá nhân về bảo vệ tài nguyên môi trường và đa dạng sinh học trên vịnh; tổ chức tuần tra, kiểm tra, ngăn chặn, xử lý nhiều hành vi vi phạm hành chính và thực hiện công tác cứu hộ, cứu nạn trên vịnh Nha Trang.

Rạn san hô – Hòn Chồng

✓ Khu Bảo tồn thiên nhiên Hòn Bà:

Khu Bảo tồn thiên nhiên Hòn Bà có hệ sinh thái rừng khá phong phú và đa dạng, nhiều loài động, thực vật quý hiếm. Ngày 15/12/2005, UBND tỉnh Khánh Hòa đã ban hành Quyết định số 98/2005/QĐ-UBND về việc thành lập Ban quản lý Khu bảo tồn thiên nhiên Hòn Bà.

Cheo cheo Nam Dương - KBTTN Hòn Bà
Thuộc sách đỏ Việt Nam và sách đỏ Thế giới

Medinilla honbaensis - Minh điền Hòn Bà

Kỳ tôm (Rồng đất) - KBTTN Hòn Bà
Thuộc sách đỏ Việt Nam

❖ Về quản lý động vật rừng nguy cấp, quý hiếm:

Theo kết quả báo cáo năm 2024, có 117 cơ sở nuôi động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm; động vật hoang dã thuộc Phụ lục CITES và động vật rừng thông thường với số lượng là khoảng 5.572 cá thể. Trong đó, số loài nguy cấp quý hiếm được ưu tiên bảo vệ là 52 cá thể. Về cơ bản các cơ sở nuôi các loại động vật hoang dã nguy cấp quý hiếm ưu tiên bảo vệ đã chấp hành các quy định của pháp luật về nguồn gốc lâm sản, cơ sở nuôi đảm bảo an toàn cho người và vật nuôi; chấp hành các quy định về vệ sinh môi trường, thú y. Việc gây nuôi chủ yếu phục vụ cho tham quan, du lịch, giáo dục về môi trường.

Hình ảnh một số loài thú tại Bắc Khánh Hòa

Dơi lá nâu — *Rhinolophus pearsoni*

Đồi — *Tupaia belangeri*

Khỉ vàng — *Macaca mulatta*

Khỉ đuôi dài — *Macaca fascicularis*

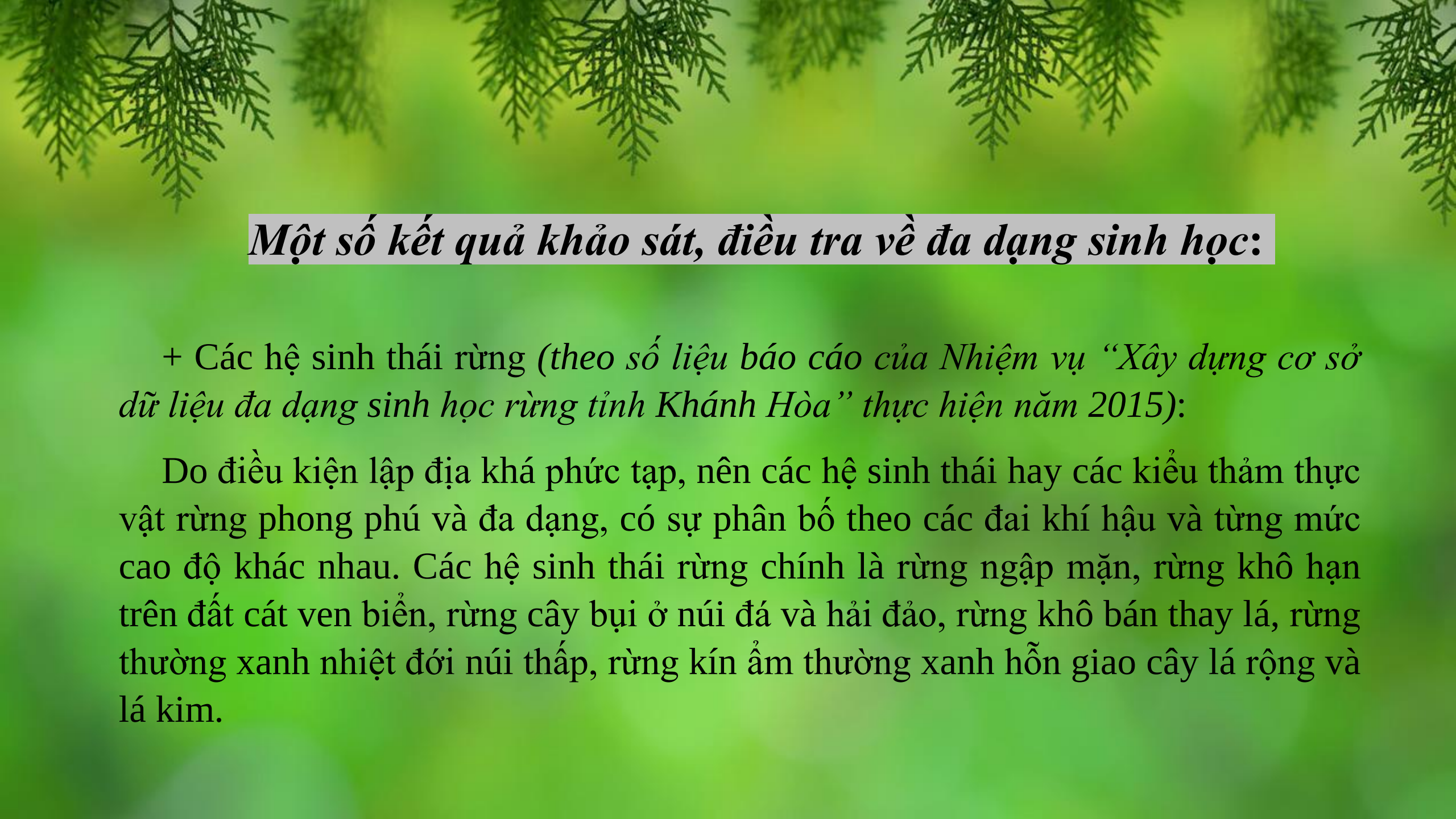

Cầy vò đốm — *Paradoxurus hermaphroditus*

Cầy tai trắng - *Arctogalidia trivirgata*

(Nguồn: theo số liệu báo cáo của Nhiệm vụ “Xây dựng cơ sở dữ liệu đa dạng sinh học rừng tỉnh Khánh Hòa” thực hiện năm 2015)

Một số kết quả khảo sát, điều tra về đa dạng sinh học:

+ Các hệ sinh thái rừng (theo số liệu báo cáo của Nhiệm vụ “Xây dựng cơ sở dữ liệu đa dạng sinh học rừng tỉnh Khánh Hòa” thực hiện năm 2015):

Do điều kiện lập địa khá phức tạp, nên các hệ sinh thái hay các kiểu thảm thực vật rừng phong phú và đa dạng, có sự phân bố theo các đai khí hậu và từng mức cao độ khác nhau. Các hệ sinh thái rừng chính là rừng ngập mặn, rừng khô hạn trên đất cát ven biển, rừng cây bụi ở núi đá và hải đảo, rừng khô bán thay lá, rừng thường xanh nhiệt đới núi thấp, rừng kín ẩm thường xanh hỗn giao cây lá rộng và lá kim.

Hình ảnh một số loài thực vật bậc cao tỉnh Khánh Hòa

Bắc Khánh Hòa hiện là nơi sinh sống của 776 loài động vật rừng, bao gồm 80 loài thú, 280 loài chim, 76 loài bò sát, 45 loài lưỡng cư và 297 loài côn trùng. Trong số lượng các loài thực vật đã ghi nhận, có 91 loài quan trọng cần thiết phải quan tâm bảo tồn (theo Sách đỏ Việt Nam 2007 và Danh mục các loài bị đe dọa trên thế giới, IUCN 2014).

(Nguồn: theo số liệu báo cáo của Nhiệm vụ “Xây dựng cơ sở dữ liệu đa dạng sinh học rừng tỉnh Khánh Hòa” thực hiện năm 2015)

Lumnitzera littorea – Cóc đỏ

Cycas pectinata – Tuế lược

Dipterocarpus alatus – Dầu rái

Shorea falcate – Chai lá phẳng

Dipterocarpus obtusifolius – Dầu trà beng

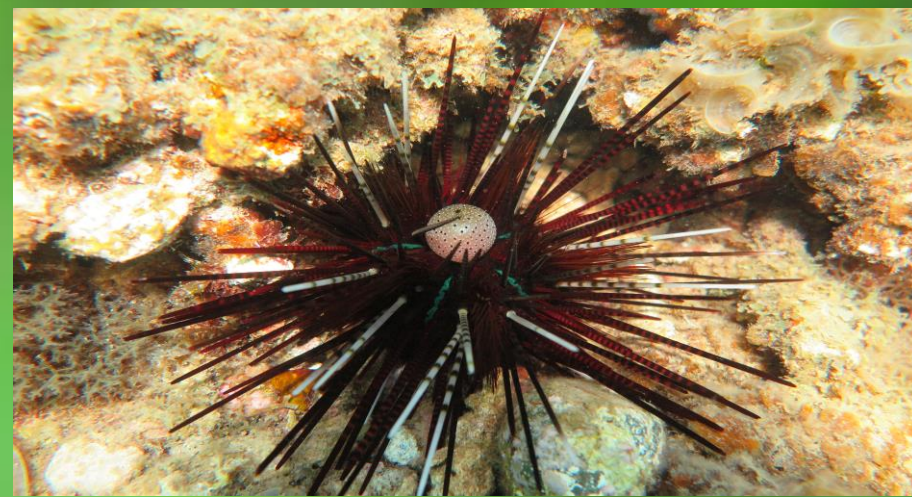
Hopea cordata - Sao lá hình tim

Rạn san hô – Hòn Mun

+ Rạn san hô và thảm cỏ biển (*theo kết quả quan trắc năm 2024*):

Hiện nay, địa bàn Bắc Khánh Hòa không có kết quả khảo sát đánh giá tổng thể về rạn san hô và thảm cỏ biển; Định kỳ 02 năm/lần, Sở NNMT sẽ thực hiện quan trắc tập trung lên hai hệ sinh thái tiêu biểu thuộc ĐDSH biển: hệ sinh thái rạn san hô (quan trắc tại 6 trạm rạn gồm: Bắc Rạn Trào, Hòn Đen thuộc vịnh Vân Phong; Tây Bắc Hòn Mun, Tây Nam Hòn Mun thuộc vịnh Nha Trang; Bãi Cạn Thủy Triều ở Bắc bán đảo Cam Ranh; Bãi Nồm thuộc vịnh Cam Ranh.) và thảm cỏ biển (quan trắc tại 04 trạm: Xuân Tự - vịnh Vân Phong; khu vực Lãng Ông - đầm Thủy Triều; Mỹ Ca - Vịnh Cam Ranh; Đầm Tre - vịnh Nha Trang).

Cầu gai - Hòn Tằm

Tổng quan một số kết quả quan trắc về rạn san hô và thảm cỏ biển:

- Rạn san hô: Kết quả phân tích độ phủ thành phần nền đáy của 6 điểm rạn quan trắc trong vùng ven bờ Bắc Khánh Hòa cho thấy độ phủ trung bình san hô cứng (HC) toàn vùng tỉnh Khánh Hòa đạt $17,4 \pm 2,7\%$, đạt cao nhất tại Bãi Nồm (Vịnh Cam Ranh: $32,8\%$); Độ phủ trung bình của thành phần rong lớn (FS) trên rạn toàn vùng đạt $6,9 \pm 1,5\%$; Thành phần hải miên có độ phủ rất thấp, trung bình $< 0,5\%$; Đối với một số giống san hô phổ biến trên rạn thì hầu hết có độ phủ trung bình $< 3\%$; mật độ trung bình toàn vùng cá rạn đạt $178,2 \pm 17,3$ cá thể/100m², cao nhất tại B Rạn Trào ($338,9$ cá thể/100m²) và thấp nhất tại Bãi Cạn Thủy Triều và Bãi Nồm có mật độ gần tương đương nhau ($68,3 - 69,6$ cá thể/100m²).
- Thảm cỏ biển: Vùng biển Xuân Tự thuộc vịnh Vân Phong có diện tích khoảng 106 ha với 6 loài cỏ biển được xác định: *Enhalus acoroides* (cỏ lá dừa), *Thalassia hemprichii* (cỏ vích), *Cymodocea rotundata* (cỏ kiệu tròn), *Halodule uninervis* (cỏ hẹ 3 răng), *Halophila minor* (cỏ xoan nhỏ), *Halophila ovalis* (cỏ xoan), giá trị độ phủ trung bình của thảm cỏ biển đạt khoảng 10,61 %; Tổng diện tích thảm cỏ biển ở khu vực Lăng Ông khoảng 35 ha, trong đó loài *Enhalus acoroides* (cỏ lá dừa) luôn chiếm ưu thế, độ phủ trung bình của thảm cỏ biển ở Lăng Ông đạt khoảng 8,84%; Thảm cỏ biển tại khu vực Mỹ Ca có diện tích khoảng 90 ha, phân bố tập trung ở bờ đông của vịnh Cam Ranh, thảm cỏ biển ở Mỹ Ca đang bắt đầu giai đoạn suy giảm theo mùa với mật độ và độ phủ không cao; Thảm cỏ biển ở khu vực Đầm Tre có diện tích khoảng 20 ha, mật độ trung bình chung của thảm cỏ biển (4 loài) ở Đầm Tre đạt giá trị khá cao: 844 cây/m².

+ Đất ngập nước

Hiện trạng đất ngập nước tỉnh Khánh Hòa chưa được điều tra và đánh giá; Hiện nay, Sở NNMT đang triển khai thực hiện nhiệm vụ “Đánh giá vùng đất ngập nước đầm Nha Phu, tỉnh Khánh Hòa”; dự kiến sẽ có báo cáo kết quả trong năm 2025.

Tình hình triển khai các chương trình, dự án, nhiệm vụ

1. Thực hiện Chiến lược quốc gia về đa dạng sinh học đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050 được TTCP phê duyệt tại Quyết định số 149/QĐ-TTg ngày 28/01/2022; UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch hành động số 10283/KH-UBND ngày 25/10/2022 về Thực hiện Chiến lược quốc gia về đa dạng sinh học đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050 trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa. Hàng năm, Sở NNMT thực hiện tuyên truyền và lồng ghép triển khai/đề nghị các cơ quan, đơn vị liên quan trên địa bàn tỉnh triển khai các nội dung của Kế hoạch. Hiện nay, Sở NNMT đang tổng hợp tham mưu báo cáo sơ kết tình hình triển khai Kế hoạch.

2. Thực hiện Quyết định số 1623/QĐ-TTg ngày 27/12/2022 của TTCP; UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 1881/KH-UBND ngày 02/3/2023 về Triển khai thực hiện Đề án “Tăng cường phòng, chống tội phạm về đa dạng sinh học đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050” trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa; Theo đó, tỉnh Khánh Hòa đã chỉ đạo các Sở ban ngành phối hợp tuyên truyền về Đề án, truyền thông về tầm quan trọng của đa dạng sinh học và các chính sách, pháp luật, giải pháp về bảo tồn đa dạng sinh học trên trang thông tin điện tử.

3. Năm 2022, trước thực trạng suy giảm rạn san hô trong vịnh Nha Trang, UBND tỉnh Khánh Hòa đã ban hành Kế hoạch tổng thể phục hồi vịnh Nha Trang đến năm 2030 tại Quyết định số 3028/QĐ-UBND ngày 07/11/2022. Đến nay, tỉnh đã triển khai nhiều nội dung trong Kế hoạch.

Tình hình triển khai các chương trình, dự án, nhiệm vụ

4. Thực hiện chỉ đạo của Bộ NNMT và UBND tỉnh Khánh Hòa về việc tổ chức triển khai nội dung về quản lý và bảo vệ môi trường di sản thiên nhiên; Sở NNMT đã tổ chức tuyên truyền, phổ biến về vai trò, giá trị của di sản thiên nhiên và các quy định về quản lý và bảo vệ môi trường di sản thiên nhiên tại Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 và Nghị định số 08/2022/NĐ-CP ngày 10/01/2022 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Bảo vệ môi trường.

5. Tình hình tổ chức thực hiện quy định pháp luật về bảo vệ môi trường di sản thiên nhiên: Hàng năm, các Ban quản lý di sản thiên nhiên đã phối hợp với các cơ quan, đơn vị chức năng thực hiện tuyên truyền, phổ biến, giáo dục ý thức đối với các tổ chức, cá nhân về bảo vệ tài nguyên môi trường và đa dạng sinh học; tổ chức tuần tra, kiểm tra, ngăn chặn, xử lý nhiều hành vi vi phạm hành chính và thực hiện công tác cứu hộ, cứu nạn,...

Tình hình triển khai các chương trình, dự án, nhiệm vụ

6. Quản lý và bảo vệ các hệ sinh thái biển, ven biển và hải đảo: Thời gian qua, địa bàn Bắc Khánh Hòa đã tích cực triển khai thực hiện một số nhiệm vụ về bảo vệ hệ sinh thái ven biển và hải đảo, cụ thể: Tăng cường bảo vệ đa dạng sinh học như rừng ngập mặn, rạn san hô, các vùng bãi đẻ, bãi giống của cá, tôm hùm, nghêu, sò... Duy trì kế hoạch hàng năm thả tôm giống, cá giống ra biển và kết hợp trồng khôi phục rừng ngập mặn để tái tạo nguồn lợi thông quan các ngày đa dạng sinh học, ngày môi trường thế giới, ngày đại dương, tuần lễ biển và hải đảo...Nghiêm cấm khai thác san hô non, đánh bắt thủy sản bằng vật liệu nổ công nghiệp, tổ chức kiểm tra để hạn chế việc các nhà máy sản xuất chất thải rắn và nước ra biển mà chưa được xử lý. Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục bảo vệ nguồn lợi thủy sản, môi trường, đa dạng sinh học cho các tổ chức, cá nhân và cộng đồng.

7. Phục hồi, phát triển hệ sinh thái rừng: triển khai các Kế hoạch (Kế hoạch “Chương trình phát triển lâm nghiệp bền vững giai đoạn 2021 - 2025” ban hành kèm theo Quyết định 1345/QĐ- UBND ngày 13/5/2022 của UBND tỉnh; Kế hoạch 7235/KH-UBND ngày 02/8/2021 của UBND tỉnh về triển khai Đề án “Trồng mới một tỷ cây xanh giai đoạn 2021 - 2025 theo Quyết định 524/QĐ-TTg ngày 01/4/2021 của TTCP trên địa bàn tỉnh”; Kế hoạch số 13248/KH-UBND ngày 28/12/2021 của UBND tỉnh về việc triển khai thực hiện Đề án “Bảo vệ và phát triển rừng ven biển nhằm ứng phó với biến đổi khí hậu và thúc đẩy tăng trưởng giai đoạn 2021 - 2030”; Kế hoạch số 11280/KH-UBND ngày 08/10/2024 triển khai thực hiện Đề án phát triển giá trị đa dụng của hệ sinh thái rừng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050 trên địa bàn tỉnh theo Quyết định số 208/QĐ- TTg ngày 29/02/2024 của TTCP.

Khu vực Nam Khánh Hòa (thuộc tỉnh Ninh Thuận trước đây)

❖ Có 03 di sản thiên nhiên:

- ✓ **Vườn quốc gia Núi Chúa và Vườn quốc gia Phước Bình:** Được Thủ tướng Chính phủ công nhận tại các Quyết định số 134/2003/QĐ-TTg ngày 09/7/2003, Quyết định số 822/QĐ-TTg ngày 08/6/2006 và được UBND tỉnh Khánh Hòa hợp nhất Ban Quản lý Vườn Quốc gia Núi Chúa và Ban Quản lý Vườn Quốc gia Phước Bình thành Ban Quản lý Vườn Quốc gia Núi Chúa – Phước Bình tại Quyết định số 107/QĐ-UBND ngày 01/7/2025.
- ✓ **Khu dự trữ sinh quyển thế giới Núi Chúa:** Được Tổ chức Giáo dục, Văn hóa và Khoa học của Liên hợp quốc (UNESCO) công nhận ngày 15/9/2021 tại kỳ họp lần thứ 33 Hội đồng Điều phối Quốc tế Chương trình Con người và Sinh quyển diễn ra từ ngày 13-17/9/2021 tại Abuja, Nigeria.

Vịnh Vĩnh Hy

Hang Rái – vịnh Vĩnh Hy

Những nơi này hiện đang lưu giữ những giá trị đa dạng sinh học phong phú với các loài động vật, thực vật quý hiếm có tên trong Sách Đỏ Việt Nam và Sách Đỏ Liên minh Bảo tồn thiên nhiên quốc tế (IUCN). Song song với nhiệm vụ bảo tồn, nghiên cứu đa dạng sinh học, tỉnh cũng đã tập trung phát triển các loại hình du lịch sinh thái thu hút du khách.

Đất ngập nước – Đầm Nại

Hòn Đỏ

Khu dự trữ sinh quyển thế giới Núi Chúa

- Bảo tồn hệ sinh thái rừng khô hạn: VQG Núi Chúa – Phước Bình tại khu vực Núi Chúa nơi hội tụ của ba yếu tố “Rừng – biển và bán sa mạc”, lưu giữ hơn 1.500 loài thực vật, trong đó có 120 loài đặc hữu và quý hiếm như trắc, gỗ đỏ, giáng hương, tại khu vực Phước Bình lại đặc trưng bởi rừng núi cao, là nơi phân bố của nhiều loài thú lớn, chim và bò sát.
- Bảo tồn biển: Về đa dạng sinh học biển, có 03 hệ sinh thái đặc trưng (hệ sinh thái rạn san hô; hệ sinh thái thảm cỏ biển; hệ sinh thái vùng triều ngập nước) và đây còn là khu vực hiếm hoi trên đất liền nước ta có quần thể rùa biển (rùa xanh *Chelonia mydas*, đồi mồi *Eretmochelys imbricata* và quảng đồng *Caretta caretta*) là những đối tượng có nguy cơ tuyệt chủng đến kiếm ăn và sinh sản tại vùng biển thuộc VQG Núi Chúa. Khu bảo tồn biển Vịnh Vĩnh Hy ghi nhận hơn 350 loài san hô cứng, 270 loài cá rạn, là nơi duy nhất ở Việt Nam còn duy trì được quần thể rùa biển đẻ trứng thường niên. Hằng năm, hơn 100 tổ rùa được giám sát, hàng nghìn cá thể rùa con được thả về biển.
- Loài nguy cấp, quý hiếm: Có trên 70 loài thuộc Sách đỏ Việt Nam và Danh mục IUCN, tiêu biểu là Voọc chà vá chân xám, beo lửa, gà lôi lam mào trắng, bò toát, cùng nhiều loài lan rừng đặc hữu.

Rùa con tại Bãi Thít – KBT Biển trong VQG Núi Chúa

Chà vá chân đen (Voọc) – VQG Núi Chúa

Cheo cheo lưng bạc – VQG Núi Chúa

SIE/NCNP/Leibniz-IZW/re:wild

Sâm cuống dài thuộc họ Mua (Melastomataceae) – là loài thực vật mới quý, hiếm vừa được phát hiện tại VQG Núi chúa

Tình tình triển khai các chương trình, dự án, nhiệm vụ

Đã tham gia dự án GEF về bảo tồn rạn san hô, chương trình bảo tồn rùa biển do WWF hỗ trợ, dự án UNDP về thích ứng biến đổi khí hậu thông qua bảo tồn hệ sinh thái, cũng như nhiều đề tài nghiên cứu của các trường đại học trong nước. Hiện nay, Nam Khánh Hòa (thuộc tỉnh Ninh Thuận trước đây) đang triển khai thực hiện “Kế hoạch hành động về bảo tồn đa dạng sinh học Nam Khánh Hòa (thuộc tỉnh Ninh Thuận trước đây) đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2050”

Gắn bảo tồn với sinh kế: Các mô hình du lịch cộng đồng tại thôn Vĩnh Hy, làng gốm Bàu Trúc, đồng bào Raglai ở vùng đệm Phước Bình bước đầu giúp người dân có thu nhập, giảm phụ thuộc vào khai thác tài nguyên rừng, biển

3. Hiện trạng thông tin, dữ liệu liên quan đến bảo tồn thiên nhiên, đa dạng sinh học của tỉnh và các hình thức quản lý, lưu trữ, khai thác, chia sẻ, cung cấp thông tin

Khu vực Bắc Khánh Hòa *(thuộc tỉnh Khánh Hòa trước đây)*

- Hiện trạng đa dạng sinh học khu vực Bắc Khánh Hòa chủ yếu được sử dụng từ nguồn *Nhiệm vụ “Xây dựng cơ sở dữ liệu đa dạng sinh học rừng tỉnh Khánh Hòa”* do Sở TNMT (trước đây) thực hiện năm 2015 và “*Báo cáo kết quả quan trắc về hệ sinh thái rạn san hô và thảm cỏ biển*” (thực hiện định kỳ 02 năm/lần theo mạng lưới quan trắc được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 3227/QĐ-UBND ngày 01/12/2020).
- Hiện nay, chưa thực hiện điều tra, đánh giá cập nhật về hiện trạng đa dạng sinh học đến năm 2025.

Khu vực Nam Khánh Hòa *(thuộc tỉnh Ninh Thuận trước đây)*

- Khu vực Nam Khánh Hòa hiện có nhiều nguồn dữ liệu rải rác: cơ sở dữ liệu của VQG Núi Chúa – Phước Bình, các báo cáo chuyên đề của dự án, kết quả nghiên cứu khoa học.
- Tuy nhiên, dữ liệu chưa thống nhất về định dạng, chuẩn kỹ thuật, nhiều báo cáo vẫn ở dạng giấy, khó tích hợp.
- Ngoài ra, vì 02 VQG vừa mới được hợp nhất; vì vậy hệ thống thông tin dữ liệu của 02 VQG (cũ) chưa được tích hợp, thống nhất và số hóa trên một bộ dữ liệu chung.

Các hình thức quản lý, lưu trữ, khai thác, chia sẻ, cung cấp thông tin

- ✓ Ứng dụng công nghệ: Một số dự án đã áp dụng GIS, GPS, ảnh viễn thám để theo dõi biến động rừng và san hô, nhưng chưa duy trì liên tục do thiếu kinh phí và nhân lực
- ✓ Nhu cầu thực tế: Các cơ quan quản lý, doanh nghiệp du lịch sinh thái, nhà khoa học và cộng đồng đều có nhu cầu tiếp cận dữ liệu về đa dạng sinh học để phục vụ quản lý, đầu tư, nghiên cứu. Tuy nhiên, tỉnh chưa có cơ chế rõ ràng về khai thác, cung cấp và bảo mật thông tin

- ✓ Chia sẻ thông tin: Hiện chủ yếu thông qua báo cáo định kỳ gửi Bộ NN&MT, hoặc các hội thảo chuyên đề. Việc chia sẻ công khai cho cộng đồng, doanh nghiệp và tổ chức nghiên cứu vẫn còn hạn chế

➤ *Khó khăn, vướng mắc*

✓ Pháp lý: Quy định về quản lý, chia sẻ dữ liệu đa dạng sinh học chưa cụ thể, gây lúng túng cho địa phương trong công tác công khai và liên thông

✓ Kinh phí: Nguồn lực ngân sách dành cho công tác bảo tồn còn rất hạn chế, phụ thuộc nhiều vào hỗ trợ dự án quốc tế; trong khi đó, các dự án này có tính ngắn hạn, không đảm bảo tính kế thừa.

✓ Nhân lực: Cán bộ chuyên trách về đa dạng sinh học còn mỏng, thiếu chuyên môn sâu về công nghệ GIS, viễn thám, quản lý dữ liệu.

✓ Cơ chế phối hợp: Giữa các sở, ngành, chính quyền địa phương và đơn vị quản lý rừng – biển còn chưa đồng bộ, đôi khi chồng chéo chức năng.

✓ Cộng đồng địa phương: Tình trạng khai thác cạn kiệt tài nguyên vẫn còn xảy ra; nhận thức về bảo tồn đa dạng sinh học của cộng đồng dân cư đôi khi còn hạn chế.

Kiến nghị:

✓ **Đối với các Bộ, ngành Trung ương:**

- Tham mưu tăng cường xây dựng các cơ chế, chính sách và các văn bản quy phạm pháp luật, đặc biệt là sớm ban hành điều chỉnh Luật Đa dạng sinh học, các văn bản hướng dẫn thi hành hành Luật theo hướng mở rộng hơn về phạm vi điều chỉnh, thống nhất chức năng quản lý, tránh chồng chéo, phân tán gây nhiều khó khăn cho công tác quản lý BTTN&ĐDSH.
- Ban hành hướng dẫn kỹ thuật về cơ sở dữ liệu đa dạng sinh học, thống nhất chuẩn định dạng, cập nhật và chia sẻ.
- Bổ sung cơ chế tài chính bền vững cho bảo tồn thiên nhiên, ví dụ qua Quỹ Bảo vệ môi trường, chi trả dịch vụ môi trường rừng, du lịch sinh thái.
- Tăng cường đào tạo nhân lực cho công tác điều tra, giám sát và quản lý dữ liệu.
- Mở rộng chính sách khuyến khích cộng đồng tham gia bảo tồn, gắn với sinh kế bền vững như du lịch sinh thái, nuôi trồng thủy sản thân thiện môi trường.

Kiến nghị:

✓ Đối với địa phương

- Tăng cường phối hợp trong công tác quản lý nhà nước về BTTN và DDSH.
- Tăng cường kết nối thông tin, chia sẻ, tích hợp dữ liệu, đảm bảo tạo được bộ dữ liệu dùng chung thống nhất.
- Đẩy mạnh truyền thông, tăng cường nhân lực và nâng cao năng lực cho công tác BTTN và DDSH.

➤ ***Trong thời gian tới, tỉnh Khánh Hòa sẽ tập trung một số định hướng trọng điểm:***

Xây dựng và vận hành cơ sở dữ liệu đa dạng sinh học của tỉnh, tích hợp vào Hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia, từng bước cung cấp thông tin công khai có chọn lọc

Đẩy mạnh giáo dục môi trường và truyền thông cộng đồng: tổ chức các chương trình ở trường học, thôn bản vùng đệm, kết hợp du lịch sinh thái với trải nghiệm bảo tồn

Tăng cường hợp tác quốc tế: tranh thủ các quỹ toàn cầu (GEF, GCF), chương trình UNESCO, IUCN để bổ sung nguồn lực tài chính, kỹ thuật cho công tác bảo tồn

Tăng cường hợp tác và kết nối các địa phương có VQG, khu dự trữ: chia sẻ, học tập kinh nghiệm, trao đổi và liên kết các tour du lịch, khám phá, nghiên cứu cùng với nhau

Phát triển kinh tế gắn bảo tồn: xây dựng các sản phẩm du lịch liên quan phù hợp, thu hút khách quốc tế và tạo nguồn lực cho bảo tồn

Thiết lập hệ thống quan trắc toàn tỉnh và giám sát dài hạn: biến động rừng, rạn san hô, quần thể rùa biển, động vật quý hiếm... để phục vụ quản lý

KẾT LUẬN

Khánh Hòa là địa phương có đa dạng sinh học cao cả trên cạn và dưới biển; với các hệ động vật rừng, thực vật rừng và hệ sinh thái biển nổi bật như rạn san hô, thảm cỏ biển, vũng vịnh, đầm phá; Do đó, công tác bảo tồn và phát huy giá trị đa dạng sinh học không chỉ là trách nhiệm mà còn là cơ hội để phát triển theo hướng kinh tế xanh, bền vững, hội nhập quốc tế.

Qua các nội dung chia sẻ trên đây, chúng tôi mong nhận được sự quan tâm của Trung ương, sự hỗ trợ của các tổ chức trong và ngoài nước, cũng như sự đồng hành của cộng đồng để cùng gìn giữ, phát triển và đạt nhiều thành tựu trong công tác quản lý, BTTN và ĐDSH của tỉnh Khánh Hòa nói riêng và Việt Nam nói chung

Xin kính chúc Quý đại biểu dồi dào sức khỏe,
chúc cho Hội nghị được thành công tốt đẹp

Xin trân trọng cảm ơn./.